

*Kujawsko-Pomorski Zespół
Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego*

**WYNIKI
PŁONOWANIA ODMIAN ROŚLIN ROLNICZYCH
W DOŚWIADCZENIACH POREJESTROWYCH
w województwie kujawsko-pomorskim**

**Owies jary
2022**

STACJA DOŚWIADCZALNA
OCENY ODMIAN
W CHRZĄSTOWIE

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA
ROLNICZEGO

KUJAWSKO-POMORSKA
IZBA ROLNICZA

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

Chrzastowo, styczeń 2023

Przewodniczący Kujawsko-Pomorskiego Zespołu
Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego
prof. dr hab. Franciszek Rudnicki
Dyrektor SDOO w Chrząstowie mgr inż. Beata Kaliska

Stacja Koordynująca PDO w woj. kujawsko-pomorskim
Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Chrząstowie
89-100 Nakło n. Notecią

tel/fax 52 385-23-45; tel. 52 385-32-28; 52 385-20-52
e-mail : sdoo@chrzastowo.coboru.gov.pl
www.chrzastowo.coboru.gov.pl

Opracowanie:
dr inż. Daniel Krauklis

Redakcja merytoryczna: mgr inż. Beata Kaliska

Wydawca: SDOO w Chrząstowie

**Publikacja chroniona prawem wydawcy;
każda reprodukcja całości lub jej części
wymaga zgody wydawcy**

Owies jary

Uwagi ogólne

W 2022 roku w województwie kujawsko-pomorskim przeprowadzono trzy doświadczenia z owsem jarym zlokalizowane w SDOO Chrzastowo, DANKO HR Zakład Nasiennie-Rolny Sobiejuchy i ZDOO Głodowo.

W Krajowym rejestrze w 2022 roku znajdowały się 32 odmiany owsa zwyczajnego i 3 odmiany owsa nagiego. W doświadczeniach badano 14 odmian, w tym 2 owsa nagiego. Doświadczenia przeprowadzono prawidłowo, a ich wyniki wykorzystano w opracowaniu. Były to doświadczenia jednoczynnikowe, trzypowtórzeniowe.

Wyniki doświadczeń

W roku 2022 średni plon owsa zwyczajnego wyniósł 67,3 dt/ha i był wyższy niż w roku ubiegłym. W 2022 roku najwyższy plon uzyskała trzeci rok badana odmiana Rambo. Wysokim plonem wyróżniła się także odmiana Magellan (pierwszy rok badana). Odmiany owsa nagiego uzyskują plony przeważnie o około 30% niższe od odmian owsa zwyczajnego.

Tabela 1

Owies jary. Odmiany badane. Rok zbioru: 2022

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego rejestr	Rok włączenia do LOZ	Kod kraju pochodzenia	Adres hodowcy, a w przypadku odmiany zagranicznej - reprezentanta w Polsce
owies jary zwyczajny					
1	Bingo	2009	2010	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
2	Romulus	2016	2019	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
3	Kozak	2017		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
4	Lion	2018		DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
5	Figaro	2019	2021	PL	DANKO Hodowla Roślin sp. z o.o. Choryń 27 64-000 Kościan
6	Pablo	2019	2022	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
7	Refleks	2019	2022	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
8	Panteon	2020		DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
9	Rambo	2020	2022	PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
10	Gepard	2021		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
11	Wulkan	2021		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce
12	Magellan	2022		DE	Saaten-Union Polska sp. z o.o. ul. Straszewska 70 62-100 Wągrowiec
owies jary nagi					
13	MHR Harem	2020		PL	Małopolska Hodowla Roślin Spółka z o.o. ul. Zbożowa 4 30-002 Kraków
14	Adorator	2022		PL	Hodowla Roślin Strzelce sp. z o.o. Grupa IHAR ul. Główna 20 99-307 Strzelce

Tabela 2

Owies jary. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2022

Miejscowość	Chrząstowo	Głodowo	Sobiejuchy
Powiat	nakielski	lipnowski	żniński
Kompleks rolniczej przydatności gleby	2	4	2
Klasa bonitacyjna gleby	III b	IV a	III a
pH gleby w KCl	5,6	6,3	6,6
Przedplon	burak cukrowy	jęczmień jary	groch siewny
Data siewu <i>(dzień, m-c, rok)</i>	25.03.2022	24.03.2022	29.03.2022
Obsada nasion ^{1/} <i>(szt./m²)</i>	450	450	450
Data zbioru <i>(dzień, m-c, rok)</i>	19.08.2022	12.08.2022	28.07.2022
Nawożenie mineralne			
N <i>(kg/ha)</i>	70	110	85
P ₂ O ₅ <i>(kg/ha)</i>	24	30	70
K ₂ O <i>(kg/ha)</i>	40	85	105
Środki ochrony roślin			
Herbicyd <i>(nazwa, dawka/ha)</i>	Biathlon 4D - 70 g + Dash HC	Chwastox Trio 540 SL - 1,5 l	Chwastox Trio 540 SL - 1,5 l
Insektycyd <i>(nazwa, dawka/ha)</i>	-	-	-

^{1/} - jednakowa dla wszystkich odmian, zależna od kompleksu rolniczej przydatności gleby: 1, 2, 4, 10 - 450 szt./m²; pozostałe - 500 szt./m²

„ - ” - nie stosowano

Tabela 3
Owies jary. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2022

Lp.	Cecha	Chrząstowo	Głodowo	Sobiejuchy
1	Termin wiechowania <i>(dzień, m-c)</i>	17.06	16.06	09.06
2	Termin dojrzałości woskowej <i>(dzień, m-c)</i>	25.07	15.07	10.07
3	Wysokość roślin <i>(cm)</i>	67	80	88
4	Wyleganie roślin w fazie dojrzałości mlecznej <i>(skala 9°)</i>	9,0	9,0	9,0
5	Wyleganie roślin przed zbiorem <i>(skala 9°)</i>	7,4	9,0	9,0
	Porażenie roślin przez choroby: <i>(skala 9°)</i>			
6	- rdza wieńcowa	8,5	9,0	6,7
7	- helmintosporioza	7,1	7,0	9,0
8	- mączniak prawdziwy	9,0	9,0	9,0
9	- septorioza liści	9,0	9,0	9,0
10	- fuzarioza kłosów	8,9	9,0	9,0
11	Masa 1000 ziaren <i>(g)</i>	38,7	40,8	41,1
12	Udział łuski u odmian oplewionych <i>(%)</i>	25,6	24,5	25,7
13	Wilgotność ziarna podczas zbioru <i>(%)</i>	7,4	13,0	12,7
14	Plon ziarna (przy wilgotności 14%) <i>(dt/ha)</i>	62,5	56,4	83,0

wyniki średnie z wszystkich odmian

skala 9°: 9 - oznacza stan najkorzystniejszy, 1 - oznacza stan najmniej korzystny

Tabela 4

Owies jary. Plon ziarna w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru: 2022

Lp.	Odmiana	Chrząstowo	Głodowo	Sobiejuchy
wzorzec, dt/ha		62,5	56,4	83,0
owies jary zwyczajny				
1	Bingo	96	99	99
2	Romulus	110	93	90
3	Kozak	101	95	95
4	Lion	93	90	105
5	Figaro	100	100	104
6	Pablo	111	93	102
7	Refleks	101	106	97
8	Panteon	89	97	104
9	Rambo	101	117	104
10	Gepard	114	96	97
11	Wulkan	84	105	102
12	Magellan	100	108	103
owies jary nagi				
13	MHR Harem	53	66	72
14	Adorator	51	65	76

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa jarego zwyczajnego

Tabela 5

Owies jary. Plon ziarna (% wzorca). Lata zbioru: 2022, 2021, 2020

Lp.	Odmiana	2022	2021	2020	2021-2022	2020-2022
wzorzec, dt/ha		67,3	56,1	68,0	61,7	63,8
owies jary zwyczajny						
1	Bingo	98	99	101	98	99
2	Romulus	97	98	100	97	98
3	Kozak	97	99	97	98	98
4	Lion	97	101	107	99	102
5	Figaro	102	100	112	101	105
6	Pablo	102	105	100	103	102
7	Refleks	101	101	102	101	101
8	Panteon	97	104	101	100	101
9	Rambo	107	106	99	107	104
10	Gepard	102	104		103	
11	Wulkan	97	102		99	
12	Magellan	103				
owies jary nagi						
13	MHR Harem	65	69	84	67	73
14	Adorator	65				
Liczba doświadczeń		3	3	3	6	9

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa zwyczajnego

Tabela 6

Owies jary. Porażenie odmian przez ważniejsze choroby. Lata zbioru: 2022, 2021, 2020

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Helmintosporioza		Mączniak prawdziwy	Septorioza liści	Fuzarioza kłosów	Rdza wieńcowa
			2022	2020-2022	2020-2021	2020	2020	2022
wzorzec			7,1	7,2	7,2	7,4	6,8	7,6
owies zwyczajny jary								
1	Bingo	3	0,3	0,0	0,8	0,3	0,2	0,7
2	Romulus	3	0,3	0,1	-0,4	-0,4	0,2	0,1
3	Kozak	3	-0,2	0,0	0,4	0,0	-0,1	-0,1
4	Lion	3	-0,1	0,0	-0,6	0,0	-0,1	-0,1
5	Figaro	3	0,1	0,1	-0,1	0,0	-0,4	0,1
6	Pablo	3	0,1	-0,1	0,3	-0,7	0,6	0,7
7	Refleks	3	0,1	0,1	-0,4	-0,7	-0,1	-0,4
8	Panteon	3	0,1	-0,1	-0,9	0,3	-0,1	0,1
9	Rambo	3	-0,1	0,0	0,6	0,0	-0,4	0,6
10	Gepard	2	0,3					0,7
11	Wulkan	2	-0,4					-0,8
12	Magellan	1	-0,6					-1,3
owies zwyczajny nagi								
13	MHR Harem	3	0,4	0,5	0,5	-0,4	-0,4	-0,3
14	Adorator	1	-0,4					0,1
Liczba doświadczeń			2	6	5	1	1	2

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których wyleganie i dana choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Tabela 7

Owies jary. Ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2022, 2021, 2020

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie (skala 9 ^o)			Wysokość roślin (cm)		Masa 1000 ziaren (g)	
			w fazie dojrzałości mleczej	przed zbiorem		2022	2020-2022	2022	2020-2022
			2020	2022	2020-2022				
wzorzec			7,5	7,4	6,9	78	88	40,2	37,6
owies zwyczajny jary									
1	Bingo	3	0,8	-0,4	0,3	2	1	3,5	4,2
2	Romulus	3	-1,3	0,9	-0,3	-1	-1	3,0	2,1
3	Kozak	3	-0,3	-0,7	-0,4	5	4	-0,9	-0,4
4	Lion	3	0,8	0,6	0,5	-5	-3	1,0	0,8
5	Figaro	3	1,0	-0,4	0,3	2	3	-0,5	-0,9
6	Pablo	3	0,7	-0,1	0,1	-4	-1	2,9	3,1
7	Refleks	3	-2,2	-0,7	-0,9	-2	0	1,9	1,4
8	Panteon	3	0,0	-0,1	-0,1	0	-2	0,7	1,7
9	Rambo	3	0,2	-0,7	-0,2	1	1	2,4	0,8
10	Gepard	2		0,9		0		2,9	
11	Wulkan	2		1,3		-3		4,0	
12	Magellan	1		-0,4		3		2,4	
owies nagi jary									
13	MHR Harem	3	-0,2	0,3	0,0	-3	-2	-11,5	-9,5
14	Adorator	1		-0,4		3		-12,0	
Liczba doświadczeń			2	2	6	3	9	3	9

wzorzec - wszystkie badane odmiany

wyniki pochodzą tylko z tych lat i doświadczeń, w których wyleganie wystąpiło; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą

Owies zwyczajny jary - odmiany ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych (CCA)

Uwagi ogólne

W roku 2022 w województwie kujawsko–pomorskim przeprowadzono jedno doświadczenie z owsem jarym z udziałem odmian ze Wspólnotowego katalogu odmian roślin rolniczych zlokalizowane w ZDOO Głodowo. W doświadczeniach badano jedną odmianę w warunkach polowych identycznych jak w doświadczeniach PDO. Wzorcami wyznaczonymi przez COBORU dla odmian z CCA były: Kozak, Rambo i Gepard.

W opracowaniu zamieszczono wyniki plonowania, ważniejsze wartości rolniczo-użytkowe odmian i porażenie przez choroby w 2022 i 2021 roku.

Tabela 1

Owies zwyczajny jary. Odmiany badane. Rok zbioru: 2022

Lp.	Odmiana	Wpis w innym kraju EU	Jednostka zgłaszająca
1	KWS Ocre	2020 FR	KWS Lochow Polska Sp. z o.o

Tabela 2

Owies zwyczajny jary. Plon ziarna odmian w miejscowościach (% wzorca).

Rok zbioru: 2022, 2021

Lp	Odmiana	2022	2021
wzorzec dt/ha		55,8	50,2
1	Kozak	96	101
2	Rambo	118	101
3	Gepard	97	
4	KWS Ocre	87	91
Liczba doświadczeń		1	1

wzorzec - wszystkie badane odmiany owsa jarego zwyczajnego w doświadczeniu PDO

Tabela 3

Owies zwyczajny jary. Ważniejsze właściwości rolniczo-użytkowe odmian i porażenie przez choroby. Rok zbioru: 2022, 2021

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Mączniak prawdziwy	Helmintosporioza		Wysokość roślin		Masa 1000 ziaren	
			skala 9 ^o			cm		g	
			2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
wzorzec (skala 9°)			7,8	7,1	7,5	79	76	42,6	38,0
1	Kozak	2	-0,2	-0,1	0,2	7	0,7	-1,3	-0,1
2	Rambo	2	0,5	-0,1	0,2	3	0,1	-0,2	1,7
3	Gepard	1		0,2		6		-0,1	
4	KWS Ocre	2	0,5	0,9	-0,2	-2	-11	-2,5	0,9
Liczba doświadczeń			1	1	1	1	1	1	1

wzorzec - wszystkie badane odmiany w doświadczeniu PDO

wyniki pochodzą z doświadczeń i lat badań, w których wyleganie i choroba wystąpiła; wyższa wartość oznacza ocenę korzystniejszą